

ATZINUMS PAR
IZMAIŅU NOVĒRTĒŠANU AKREDITĒTĀ STUDIJU VIRZIENĀ
VENTSPILS AUGSTSKOLAS
PROFESIONĀLĀ BAKALaura STUDIJU PROGRAMMA "TULKOŠANA"
(42222)

Informācija par ekspertu

Vārds: ZAIGA

Uzvārds: IKERE

Darbavieta: Daugavpils Universitāte, Humanitārā fakultāte, Angļu filoloģijas un translatoloģijas katedra

Grāds/profesionālā kvalifikācija: Dr. habil. philol., profesore

Apliecinu, ka vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta

Novērtēšanas vizītes datums: 2018. gada 7. jūnijs

Atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā gūtajām atziņām, veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:

- Ventspils Augstskolas (turpmāk tekstā VA) iesniegtie materiāli par izmaiņām otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā "Tulkošana" VA Tulkošanas studiju fakultātē:

PAMATOJUMS	3
STUDIJU PROGRAMMAS APRAKSTS	6
PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ IEPRIEKŠĒJO IZGLĪTĪBU PROFESIONĀLĀ BAKALaura STUDIJU PROGRAMMĀ "TULKOŠANA" AR SPECIALIZĀCIJU "TULKOŠANA ANGLŪ – KRIEVU – VĀCU VALODĀ"	8
PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ IEPRIEKŠĒJO IZGLĪTĪBU PROFESIONĀLĀ BAKALaura STUDIJU PROGRAMMĀ "TULKOŠANA" AR SPECIALIZĀCIJU "TULKOŠANA VĀCU- LATVIEŠU- KRIEVU/ANGLŪ VALODĀ"	9
PIELIKUMI	10
1. Studiju programmas "Tulkošana" saturs un īstenošana.	
2. Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Tulkošana" īstenošana - studiju programmā īstenošanā iesaistāmo docētāju saraksts, docētāju piekritība vadīt kursus.	
3. Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Tulkošana" docētāju CV.	
4. Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Tulkošana" kursu apraksti.	

- VA vizītes laikā iegūtā informācija intervijās ar VA vadību, administrācijas, pārstāvjiem, mācībspēkiem un darba devējiem.

1. Informācija par augstskolas/koledžas plānotajām izmaiņām

Ventspils Augstskola lūdz veikt izmaiņas akreditētajā otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā "Tulkošana":

1. Papildinot to ar trešo specializāciju "Tulkošana angļu – krievu – vācu valodā";
2. Veicot izmaiņas uzņemšanas prasībās specializācijā "Tulkošana vācu – latviešu – krievu/angļu valodā".

2. Vizītes gaitas un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

Vizītes laikā 2018. gada 7. jūnijā notika tikšanās ar:

- Prof. Kārli Krēsliņu, VA rektoru
- Raitu Rollandi, VA mācību prorektori
- Prof. Jāni Sīli, TSF pirmo dekānu
- Asoc. prof. Astru Skrābani, TSF studiju programmas direktores p. i.
- Doc. A. Dubovu, specializācijas vadītāju
- Doc. T. Stoikovu, specializācijas vadītāju
- Doc. G. Dreijeru, TSF dekānu
- Doc. J. Veckrāci, TSF mācībspēku
- Kasparu Kļaviņu, E-solutions direktoru (darba devēju pārstāvi)
- Nataļju Malošonoku, tulkotāju (darba devēju pārstāvi).

Vizītes laikā VA rektors, profesors Kārlis Krēsliņš iepazīstināja ar VA struktūru un pēdējo gadu izmaiņām augstskolas darbībā. Fakultātes pirmais dekāns, profesors, Latvijā plaši pazīstams tulkojumzinātnes speciālists Jānis Sīlis iepazīstināja ar programmas nostādņēm un mērķiem, studentu piesaistes pasākumiem, sniedza ieskatu par fakultātes mācībspēku zinātniskajiem un radošajiem sasniegumiem, kas apkopoti VA izdevumā "Tulkošanas studiju fakultāte 20 gados (1997 – 2017). Publikācijas" (Ventspils Augstskola, 2017, 79 lpp.). Tālākajā vizītes gaitā TSF studiju programmas direktore p. i. asoc. prof. Astra Skrābane un specializācijas vadītāja A. Dubova un T. Stoikova atbildēja uz ekspertes jautājumiem, sniedzot vispusīgu informāciju par studiju saturu un veiktajām izmaiņām.

Pārrunu gaitā tika iegūta informācija par:

- Studiju mācību un sadzīves vides nodrošināšanu;
- Studiju internacionalizācijas un studentu piesaisti veicinošiem pasākumiem;
- Sadarbību ar Ventspils uzņēmumiem (astoniem), kuros norisinās studentu prakse, un absolventu nodarbinātības perspektīvām;

- jaunā – trešā tulkošanas specializācijas virziena ieviešanas nepieciešamību un atbilstošajām izmaiņām studiju saturā – studiju plānā, jaunu kursu izstrādē.

Studiju programmas “Tulkošana” saturu veido:

- Vispārizglītojoši kursi (20 KP);
- Nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģijas kursi (36 KP);
- Nozares profesionālās specializācijas kursi (60 KP), kas sastāv no valodu, rakstiskās tulkošanas un mutvārdu tulkošanas kursiem;
- Brīvās izvēles kursi (4//6 KP);
- Prakse (20 KP).

Vācu valodas speciāliste doc. Agnese Dubova uzsvēra nepieciešamību ieviest vācu valodas kursus no nulles līmeņa, jo skolās pieprasījums pēc vācu valodas sarūk, bet nepieciešamība pēc tulkiem – vācu valodas speciālistiem pieaug. Kā to vēlāk pasvītvoja arī darba devēji, tad Vācija ir trešā lielākā ekonomika Eiropā, līdz ar to ir pieprasījums pēc vācu valodas speciālistiem.

Vizītes gaitā eksperte iepazinās ar mācību infrastruktūras stāvokli, t. sk. mācību auditorijas, tulkošanas kabīņu aprīkojumu, bibliotēku.

Darba devēji ekspertei paskaidroja jaunās specializācijas akūto nepieciešamību, jo patlaban pietrūkst tulku un tulkotāju angļu/krievu un krievu/angļu valodā tādās jomās kā:

- Prese (angļu/krievu valodā);
- Ziņas CNN, BBC;
- Portāli, mājas lapas;
- Tūrisma joma (gidi, informācijas izdevumi, kur nepieciešama tulku darbība, redaktori, korektori);
- Banku dokumenti (līgumi, atskaites u. c. dokumentācija);
- Lielu uzņēmumu valdes (gan sarakste, gan komunikācija);
- Konferences (dalībnieki no Krievijas, Ukrainas, citām bijušajām padomju republikām);
- Dažādas tehniskās specifikācijas;
- Darbība ārzemju kompānijās, kuru darbība tiek organizēta Latvijā sadarbībai ar Krieviju un citām bijušajām padomju republikām.

Pārrunu dalībnieki – darba devēji uzsvēra, ka profesijas kvalitatīvai attīstībai nepieciešams

- Maksimālu uzmanību veltīt tehnoloģijām un tehniskajiem tulkošanas rīkiem;
- Nemitīgi attīstīt un veicināt studējošo radošo pieeju, radošumu.

3. Plānoto izmaiņu analīze un ietekme uz studiju procesu un to kvalitāti, kā arī izmaiņu atbilstību normatīvo aktu prasībām

Plānotās izmaiņas ietver sekojošus komponentus:

- Jaunas specializācijas "Tulkošana angļu - krievu – vācu valodā" izstrādi un ieviešanu pastāvošajā profesionālā bakalaura studiju programmā "Tulkošana";
- Jaunu studiju kursu izstrādi un ieviešanu sakarā ar jauno specializāciju;
- Grozījumus uzņemšanas prasībās profesionālā bakalaura studiju programmā "Tulkošana" specializācijā "Tulkošana vācu – latviešu – krievu/angļu valodā", lai varētu uzņemt reflektantus arī bez priekšzināšanām vācu valodā.

Iesniegtie jaunās specializācijas "Tulkošana angļu – krievu – vācu valodā" ieviešanai nepieciešamie jauno studiju kursu apraksti un docētāju kvalifikācija pilnībā atbilst kvalitatīvu studiju nodrošināšanai.

Pēc jaunas specializācijas "Tulkošana angļu – krievu – vācu valodā" ieviešanas būs iespējams piesaistīt vairāk studējošo ar krievu valodu kā dzimto vai saziņas valodu. Veicot esošajā specializācijā "Tulkošana vācu – latviešu – krievu/angļu valodā" izmaiņas uzņemšanas prasībās un saturā, radīsies iespēja imatrikulēt reflektantus ar dažādu vācu valodas apguves līmeni.

Plānotās izmaiņas atbilst normatīvo aktu prasībām.

4.Secinājumi

Ventspils Augstskola ir tikusi izveidota, balstoties uz ekonomikas attīstību pilsētā un līdz ar to attīstoties nepieciešamībai veidot spēcīgu intelektuālo potenciālu, kur noteicoša loma ir jaunām zināšanām un svešvalodu prasmei. Pieaug nepieciešamība pēc svešvalodu zināšanu spektra papildināšanas. Jāsecina, ka tieši tādā virzienā attīstās VA Tulkošanas fakultāte.

Ekspertes viedoklis par plānotajām izmaiņām otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā "Tulkošana" ir šāds:

1. Nepieciešamība studiju programmu "Tulkošana" papildināt ar specializāciju "Tulkošana angļu – krievu – vācu valodā" ir tautsaimniecības attīstības nosacīta.
2. Ventspils Augstskolai ir gan atbilstošs zinātniski profesionālais mācībspēku sastāvs, gan materiāli tehniskā bāze un infrastruktūra šādas specializācijas īstenošanai.
3. Ieviešot grozījumus uzņemšanas noteikumos esošajā specializācijā "Tulkošana vācu – latviešu – krievu/angļu valodā", ir iespējams aptvert plašāku reflektantu loku.

5.Rekomendācijas

Eksperte iesaka akceptēt plānotās izmaiņas profesionālā bakalaura studiju programmā "Tulkošana":

1. Papildināt programmu ar trešo specializāciju "Tulkošana angļu – krievu – vācu valodā";
2. Veikt plānotās izmaiņas uzņemšanas prasībās specializācijā "Tulkošana vācu – latviešu – krievu/angļu valodā".

Studiju programmas turpmākai attīstībai eksperte iesaka:

1. Nemitīgi turpināt rūpēties par vajadzīgo tehnoloģiju nodrošinājumu un tulkošanas rīku papildināšanu.
2. Augstskolas administrācijai nodrošināt, lai mācībspēku slodzē tiktu adekvāti atspoguļots atbilstošā studiju kursa īstenošanai nepieciešamais darbs. Piemēram, patlaban tas nav atbilstošs rakstiskās tulkošanas studiju kursu satura realizācijai (slodzē nav paredzēts pietiekami laika studējošo rakstītā teksta pārbaudīšanai).

Zaiga Ikere, Dr habil. philol., profesore

2018. gada 18. jūnijā

